

Numeri 17: 6-13; Hebrëeën 2: 14-18

Ze zijn er nog niet, de Israëlieten, wanneer ze de Rietzee zijn overgestoken.

Gelukkig, uit Egypte zijn ze ontsnapt.

Aan de slavernij en uitbuiting, waaronder ze gebukt gingen, zijn ze ontkomen.

Ze hebben alle reden om te juichen en te zingen.

Tussen hen en Egypte in ligt het water van de weer volgestroomde zee en die vormt een onneembare barrière.

Onbereikbaar zijn ze voor de wagens en de ruiters van de farao.

Eindelijk kunnen ze de veiligheid en vrijheid voelen, waarvan zij en hun voorouders zo lang hebben gedroomd.

Met Mozes zingen ze: *"De Heer is mijn sterkte, hij is mijn beschermer, de Heer kwam mij te hulp."*

Van de Rietzee trekken ze met Mozes voorop de open en lege woestijn in.

Maar het blijkt ook een droge woestijn te zijn en drie dagen lang vinden ze geen water.

Hun stemmen zijn nog schor van het loflied dat ze zongen aan de oever van de Rietzee, wanneer ze voor het eerst het refrein zingen, dat ze op hun tocht nog vaak zullen herhalen.

Dit refrein: *"Het volk begon zich bij Mozes te beklagen."*

Ze vinden wel water, maar het is niet te drinken. Het is te bitter.

De smaak is zo vies, dat ze de plaats waar ze het water vonden, ernaar vernoemen.

Bitter moet die plek heten: *Mara*.

Het refrein dat ze in Mara voor het eerst zingen, dat klaagrefrein, komt ook terug in de verzen die wij uit Numeri hebben gelezen.

We lezen daar: *"De volgende dag echter beklagden alle Israëlieten zich bij Mozes en Aäron. Jullie, Mozes en Aaron, ja jullie, jullie zijn het die het volk van de Heer hebben gedood."*

Ze beschuldigen Mozes ervan de moordenaar van zijn volk te zijn.

Een moordenaar van zijn volk: deze Mozes die door God naar de farao gezonden werd, die zijn volk met vaste hand door de Rietzee leidde, die de Israëlieten tegenover God verdedigde, toen God meer dan genoeg had van hun zelfmedelijden, van hun gebrek aan moed en van hun beschuldigende toon.

God hoort de beschuldiging en het volk dat Hij liefheeft, maakt Zijn hart bitter, bitter als het water van Mara.

God zegt tegen Mozes: *"Ga weg bij dit volk, dan zal ik het in een oogwenk vernietigen. Ik zal het doen in een oogwenk."*

Ga naar achteren. Laat ze maar. Geef Mij de ruimte en Ik zal doen, waarom ze vragen.

Ze weigeren jou te vertrouwen en daarom weigeren ze Mij die jou geroepen heeft, te vertrouwen. Ze zullen verdrinken in hun eigen wantrouwen en Ik zal geen reddende hand meer uitsteken.

Mozes hoort en verstaat de woorden van God, zoals een geroepene van God, een door God uitgekozen en gezonden leider, een vertrouweling van God, die woorden wel moet horen en verstaan.

Hij hoort ze als woorden die hem smeken om te handelen, die hem bezweren om op te treden, die hem aanvuren om iets te doen voor de Israëlieten.

Hij verstaat ze als een gebod van God: *"Help me om Mijn naam waar te maken en er te zijn voor Mijn volk, voor deze generatie en voor alle generaties die komen."*

Mozes gaat dan ook niet weg bij het volk.

Hij stuurt zijn broer Aäron, de hogepriester, naar de Israëlieten toe.

Met behulp van offerrituelen moet hij verzoening bewerken, zodat de zang van het volk kan overgaan van het refrein van zelfbeklag naar het couplet van Gods trouw en nabijheid.

Want het zijn dit refrein en dit couplet die het lied van heel Numeri vormen.

Het bijbelboek bezingt aan de ene kant de woestijntijd van het bevrijde volk als een negatieve tijd, een tijd van ongeloof en verraad.

De dichter van Psalm 78 denkt eraan terug aan die tijd: *"Hoe vaak tergden zij God in de woestijn, kwetsten zij hem in dat dorre land, hoe vaak keerden zij zich af en daagden zij Hem uit, krenkten zij de Heilige van Israël."*

Maar dezelfde woestijntijd roept bij deze dichter ook positieve, ook troostvolle herinneringen op, herinneringen aan vroeger geluk:

"Hij voerde Zijn volk door de woestijn als schapen en geiten, Hij leidde hen veilig, zij hadden niets te vrezen."

De Israëlieten zijn er nog niet. Op hun tocht door de woestijn worstelen ze met twijfel en onzekerheid.

Ze keren zich af van God en ze bewandelen wegen die uitzicht beloven, maar die doodlopen.

Ze ontkennen Gods waarheid en zoeken waarheid in illusies en fata morgana's die oplossen, wanneer ze dichterbij komen.

Geen wonder de schrijver van de brief aan de Hebreëen terugdenkt aan de Israëlieten in de woestijn en aan hun leider Mozes.

Want ook zij, de christenen aan wie hij schrijft, zijn er nog niet.

Ook hun tijd is een woestijn bezaaid met afkeer van God, met wegen die doodlopen en met illusies en fata morgana's die de oude Israëlieten zich nooit hadden kunnen voorstellen.

Achter hen liggen de kruisiging en opwekking van Jezus.

Voor hen ligt een onzekere wereld waarin ze strijden met hun levenslange angst voor de dood, met de macht van de dood zelf, met duivelse machten die verleiden en beproeven, die zijn als onvoorspelbare golven die de enkeling als een houtje optillen en neergooien.

Toch wil de schrijver van de Hebreënbrief dat christenen de kruisiging en opwekking van Jezus die achter hen ligt, mee zullen nemen als een bevrijding, als een nieuwe vrijheid.

Ze zijn bevrijd uit de slavernij van hun levenslange angst voor de dood, losgemaakt uit de greep van de dood, zelf gered uit de golven van onbeheersbare machten.

De wereld die voor hen ligt, is niet veranderd.

Er strekt zich geen nieuwe wereld voor hen uit. Nog niet.

Zijzelf zijn wel veranderd.

Toen de Rietzee weer volstroomde, wisten de Israëlieten één ding.

Wat de toekomst hun ook ging brengen, zij waren geen slaven meer.

De Heer was hen te hulp gekomen en had ze bevrijd uit de ketens van de farao.

Een even voldongen feit als de uittocht uit Egypte had zich voltrokken door de dood van Jezus.

Door Zijn dood had God definief afgerekend met de demonische machten die onze wereld overschaduwden.

Die kunnen ons zo volledig beheersen, dat we niet weten waar onze eigen wil, ons eigen verlangen ophouden en waar de wil en het verlangen van deze demonische machten beginnen.

God rekende af met deze onbeheersbare machten.

Tussen deze machten en ons in stromen nu Zijn barmhartigheid en betrouwbaarheid, zoals die stroomden tussen de macht van de farao en de bevrijde Israëlieten in.

In Jezus heeft God de macht van de dood zelf gebroken: ons Paasfeest.

Daarom kunnen wij in onze gebeden de bevrijding van onze levenslange angst voor de dood vinden.

Om de demonsiche machten en de macht van de dood te breken moest Jezus in alles gelijk worden aan ons, lezen we in Hebreeën.

De Zoon is mens geworden is als wij, mensen van vlees en bloed.

Hij is op de proef gesteld als wij. Hij heeft geleden als wij.

Daarom, omdat Christus mens is geworden, kan Hij iedereen die beproefd wordt, bijstaan.

Maar wat zegt dat nu, dat de Zoon mens is geworden?

Ik vat samen wat een commentator schreef.

Dat de Zoon gelijk geworden is aan ons betekent dat

wanneer Hij een ter dood veroordeelde in zijn cel ziet,

of een dakloze vrouw die een stuk karton over zich heen trekt om zich tegen de kou te beschermen,

of een man die door zijn schizofrenie beroofd is van zijn waardigheid en vrijheid,

of een moeder die huilt bij het lichaam van haar gestorven kind,

of een man die strijdt met kanker of een kind met een door honger gezwollen buik, dat Hij, dat Jezus, dan geen doelwit voor liefdadigheid ziet, ook geen zielig slachtoffer, ook geen hopeloos geval.

Hij ziet een broeder. Hij ziet een zuster.

Enlezen we in Hebreeën, hij schaamt zich er niet voor om mensen zoals zij zijn broeder en zuster te noemen.

Christus schudt niet meewarig Zijn hoofd over zoveel nood en gebrokenheid, maar Hij zegt: *Daarom, vanwege de genade van God, daarom ben Ik er voor hen, ben ik er voor jullie.*

De schrijver van de Hebreeënbrief hoort Jezus zeggen:

"Hier sta ik met de kinderen die God Mij gegeven heeft."

Daarom, omdat Hij in alles aan ons gelijk geworden is en wij zijn broeders en zusters zijn, daarom kan Hij ieder van ons, met onze beproevingen, met onze pijn, bijstaan.

Daarom leert Hij ons om elkaar bij te staan.

God bevrijdde de Israëlieten uit de slavernij in Egypte en droeg Mozes op om het volk bij te staan en voor te gaan.

God bevrijdde ons uit de slavernij waarin wij door duivelse machten en de dood

gevangen gehouden worden en zond Zijn Zoon om ons bij te staan en voor te gaan.

Als mens, als christen, als kerk worden we allemaal op de proef gesteld en dragen we het lijden dat ons overkomt.

Ook onze tocht gaat door de woestijn en de geestelijke en ideologische, de culturele en technologische en al die andere onzichtbare of zichtbare machten die voordeel hebben bij onze slavernij die sluipen met ons mee als wolven met een kudde schapen.

Wat er tussen de onvrijheid waaraan sterkere machten ons willen onderwerpen en ons, afhankelijke en kwetsbare mensen, in stroomt, dat is net als bij de Rietzee en net als bij het graf van Christus het water van Gods barmhartigheid en betrouwbaarheid.

Het water waarmee we zijn gedoopt.

Met onze tijdgenoten lopen we door dezelfde onvoorspelbare woestijn, maar er zit een veerkracht in elke nieuwe stap die wij zetten, de veerkracht van het vertrouwen:

"Hier gaan wij met Jezus die ons door God is gegeven."

Amen.